

การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ของ
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
The participation of faculty staff in acquiring
online databases of Ramkhamhaeng University Library

ศิริพร แซ่อึ้ง (Siriporn Sae-ung)¹

ลัดดาวัลย์ ลีละไกรวรรณ (Laddawan Leelakraiwan)²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ และความต้องการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้ที่เคยใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง จำนวน 13 คนะ โดยการสุ่มแบบเจาะจงและได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 126 ฉบับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ยังได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ จำนวน 12 คน ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในกลุ่มสังกัดทางสังคมศาสตร์ ตำแหน่งอาจารย์ที่สอนในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปี ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลออนไลน์จากเว็บไซต์มากที่สุด รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์ของสำนักหอสมุดกลาง ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ใช้มากที่สุด คือ ฐานข้อมูลหนังสือ

¹บรรณารักษ์ปฏิบัติการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง E-mail: siriporn.s@rumail.ru.ac.th

²บรรณารักษ์ปฏิบัติการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง E-mail: laddawan@rumail.ru.ac.th

¹Librarian Ramkhamhaeng University Library

²Librarian Ramkhamhaeng University Library

(Received : April 7, 2023; Revised : July 18, 2023; Accepted : July 20, 2023)

อิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทย และฐานข้อมูล SpringerLink - Journal ด้านปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหาระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านฐานข้อมูล พบว่า ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่มีเอกสารฉบับเต็มหรือน้อยเกินไป ส่วนด้านผู้ให้บริการและด้านระบบเครือข่ายมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และด้านผู้ใช้บริการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การมีส่วนร่วมในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลางโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจารย์ต้องการมีส่วนร่วมในด้านการส่งเสริมการบริการอยู่ในระดับมาก คือ การอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนด้านกระบวนการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

การสัมภาษณ์เชิงลึกอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ต้องการใช้และเสนอให้พิจารณาฐานข้อมูลทั้งทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะและความรู้ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ด้านผู้ให้บริการยังขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งสารสนเทศของผลงานวิชาการ งานวิจัย และต้องการให้แนะนำฐานข้อมูลใหม่ ๆ หรือแจ้งฐานข้อมูลออนไลน์ให้ทราบในแต่ละปีงบประมาณให้กลุ่มอาจารย์ทราบ เพื่อช่วยให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการพิจารณา ด้านระบบเครือข่ายส่วนใหญ่มีปัญหาในการเชื่อมต่อเครือข่ายภายนอกกับเครือข่ายมหาวิทยาลัย และต้องการมีส่วนร่วมในการประเมินการใช้ฐานข้อมูล รวมทั้งเสนอให้มีการจัดแผนการอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

คำสำคัญ : ความต้องการมีส่วนร่วม, การจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์,
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

This research has an objective to study online database use, online database using issues and participation demand of lecturers for online database providing. The sample size for this research includes Ramkhamhaeng University's lecturers from 13 faculties who have used Ramkhamhaeng University library's online database service by purposive sampling. Researcher received 126 replies. The research instrument is questionnaires. The statistics for this research include percentage,

average and standard deviation. Moreover, the author has collected and analyzed data from 12 interview forms. The research result has indicated that the majority of Ramkhamhaeng University's lecturers are female. Most of them are social science lecturers who lectured in bachelor degree's section with 1-5 years experience. They mostly know about the library online database service from the website and then from the library's public relation, respectively. The mostly used online database is Thai e-book database and SpringerLink - Journal database. For online database using issues, the overall is in the moderate level. The issue which is in the high level with highest average is that database issue. It has found that online databases have less or no full version documents. While, the service provider issue and network issue are in the moderate level; and the service user issue is in the low level. For the participation demand of lecturers for online database providing, the overall is in the moderate level. The high level of participating demand of lecturers is that online database using training. The working process in the moderate level is the participation of online database using assessment.

The in-depth interview with Ramkhamhaeng University's lecturers has found that they want to use and offer to determine online databases in humanity science and social science and increasingly in science and technology. Most of them lack skill and knowledge about online database use. For the service provider, they lack public relations about information sources of academic works and research. They also need an introduction for the new online database or online database informing the lecturer group to provide consideration advice and consult. For the network, they mainly have problems about the university internal network and external network connection. Lastly, the lecturers want to participate in database using assessment and they also offer to arrange online database using training.

Keywords : Participation Demand, Online Database Providing,
Ramkhamhaeng University Library

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2514 โดยมีจุดมุ่งหมายให้เป็นสถาบันการศึกษาแบบตลาดวิชา มีปรัชญาการดำเนินงานเน้นการเปิดโอกาสและให้ความเสมอภาคทางการศึกษาแก่ปวงชนชาวไทย เป็นหนึ่งมหาวิทยาลัยสองระบบ คือ จัดระบบการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยและระบบการสอนทางไกล โดยใช้สื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัย จัดการเรียนการสอนทุกระดับ มีนโยบายเน้นมิติทางวิชาการโดยเฉพาะคุณภาพทางวิชาการและส่งเสริมการวิจัย นอกจากนี้เทคโนโลยีที่จะมารองรับการจัดการเรียนการสอนก็เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญเช่นกัน จัดให้มีการปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับการจัดการศึกษาแบบสมัยใหม่ อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เช่น e-book e-testing จะต้องมีความก้าวหน้าเพื่อให้เทคโนโลยีมารองรับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (สำนักงานสาขาวิทยเฉลิมพระเกียรติต่างประเทศ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2565, ออนไลน์)

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีบทบาทและวิสัยทัศน์เป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยสนับสนุนการเรียนการสอนที่มุ่งขยายโอกาสทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาคนให้พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยีมาทำงานร่วมกัน โดยมีการเชื่อมโยงกันเป็นระบบเครือข่ายโดยใช้งานโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการบริหารจัดการทรัพยากรห้องสมุดให้เข้าถึงข้อมูลได้ทั้งส่วนกลางและห้องสมุดสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติฯ ผ่านอินเทอร์เน็ต (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2564, น. 4) ทางสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของประโยชน์ของการจัดให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ เพราะเป็นบริการที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและงานวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยมุ่งเน้นบริการทรัพยากรสารสนเทศตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ สนับสนุนการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษา เพื่อการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง ทันสมัย และการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว แม้ว่าการทรวางการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้จัดหาฐานข้อมูลสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ให้กับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในสังกัดอุดมศึกษาแล้ว แต่ก็ยังไม่เพียงพอและครอบคลุมความต้องการของทุกมหาวิทยาลัยได้ จึงเป็นเหตุ

จำเป็นที่แต่ละสถาบันจะต้องจัดซื้อจัดหาด้วยงบประมาณของมหาวิทยาลัย โดยที่ การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์นับเป็นภารกิจหลักของงานบริการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ ใช้งบประมาณจำนวนมากในการบอกรับเป็นสมาชิก อีกทั้งราคาในการบอกรับรายปีมี การปรับขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี (รายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค, 2560, น. 43) จากสถิติรายงานประจำปี 2563 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย รามคำแหง ได้บอกรับและจัดให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์มากขึ้น จำนวน 8 ฐาน และ มีบริการฐานข้อมูลออนไลน์ที่กระทรวงการอุดมศึกษาฯ บอกรับ จำนวน 11 ฐาน (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2564, น. 74) ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการ บอกรับเป็นสมาชิกฐานข้อมูลออนไลน์ในอัตราสูง ฐานข้อมูลออนไลน์นับเป็นทรัพยากร ที่มีความสำคัญต่อห้องสมุดทุกประเภทโดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมการเรียนการสอน การค้นคว้าและวิจัยของนักศึกษา อาจารย์ รวมทั้งบุคลากร เป็นคลังข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ตที่ผู้ใช้บริการสามารถ เข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลมีความทันสมัย ในขณะที่ข้อมูลเก่าจะได้รับการ จัดเก็บให้สามารถสืบค้นย้อนหลังได้ อาจารย์จะต้องมีความรู้โดยมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องอาศัยฐานข้อมูลออนไลน์ที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงง่าย ซึ่งสามารถสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (รสสุคนธ์ อุดมศรี, ชุมภู เมืองคลี, ศิริรัตน์ น้ำจันทร์, และชไมพร ตะเภาทอง, 2559, น. 85)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการ จัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยศึกษา กลุ่มผู้ใช้ระดับอาจารย์ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความต้องการสารสนเทศที่มีความทันสมัย ถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ในการศึกษา ค้นคว้าและการทำวิจัย โดยผลจากการศึกษาจะทำให้ทราบแนวทางพิจารณาการ บอกรับเป็นสมาชิกฐานข้อมูลออนไลน์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคการใช้ฐานข้อมูล ออนไลน์ เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนัก หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการอันจะ นำไปสู่การบริการฐานข้อมูลที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง ของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง ของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เคยใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง และปฏิบัติงานอยู่ในขณะที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยไม่รวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ จำนวน 13 คณะ ได้แก่ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะพัฒนาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ และคณะสื่อสารมวลชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 300 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามเชิงปริมาณ โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ในสำนักหอสมุดกลาง
- ส่วนที่ 3 ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ในสำนักหอสมุดกลาง
- ส่วนที่ 4 ความต้องการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ในสำนักหอสมุดกลาง
- ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง

2.2 แบบสอบถามเชิงคุณภาพ

แบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาด้วยตนเองและได้นำเสนอแก่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิจัยเพื่อตรวจพิจารณา แล้วปรับปรุงแก้ไขตาม

ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วัดคะแนนเป็นใช้ได้ (+1) ใช้ไม่ได้ (-1) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่ามากกว่า 0.5 ไว้ รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิจัย แล้วจึงนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือราชการจากคณบดีคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ และส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ แบ่งเป็น 2 รอบ ได้แก่ รอบที่ 1 ระหว่างวันที่ 19 กรกฎาคม ถึงวันที่ 30 กรกฎาคม 2564 และรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 19 เมษายน ถึงวันที่ 9 กรกฎาคม 2565 จำนวน 169 ฉบับ ได้รับคืนมา จำนวน 126 ฉบับ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เลือกสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มอาจารย์ระดับผู้บริหารที่ดูแลด้านวิชาการ จากทั้งหมดจำนวน 13 คณะ โดยได้รับความร่วมมือ จำนวน 12 คน เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและเจาะลึกในเรื่องที่ผู้วิจัยต้องการทราบเหตุผลหรือข้อเท็จจริงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์และความต้องการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ระหว่างวันที่ 16 สิงหาคม ถึงวันที่ 18 สิงหาคม 2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมีผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นเพศหญิง จำนวน 65 คน (ร้อยละ 51.59) เพศชาย จำนวน 61 คน (ร้อยละ 48.41) โดยอยู่ในกลุ่มสังกัดทางสังคมศาสตร์ จำนวน 94 คน (ร้อยละ 74.60) กลุ่มทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 32 คน (ร้อยละ 25.40) ส่วนใหญ่เป็น

ตำแหน่งอาจารย์ จำนวน 94 คน (ร้อยละ 74.60) และมีตำแหน่งทางวิชาการระดับศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 32 คน (ร้อยละ 25.40) ส่วนใหญ่สอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 77 คน (ร้อยละ 61.11) ในขณะที่อาจารย์ที่สอนทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา จำนวน 49 คน (ร้อยละ 38.89) โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปี จำนวน 56 คน (ร้อยละ 44.44) รองลงมา คือ 6-10 ปี จำนวน 44 คน (ร้อยละ 34.92) และ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 26 คน (ร้อยละ 20.63)

2. การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การบริการฐานข้อมูลออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลออนไลน์จากเว็บไซต์ของสำนักหอสมุดกลางมากที่สุด จำนวน 89 คน (ร้อยละ 70.63) รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์ของสำนักหอสมุด เช่น แผ่นพับ คู่มือการใช้ฐานข้อมูล จำนวน 42 คน (ร้อยละ 33.33) และคำแนะนำจากบรรณารักษ์ จำนวน 22 คน (ร้อยละ 17.46)

2.2 เวลาในการสืบค้นในฐานข้อมูลออนไลน์แต่ละครั้ง กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการสืบค้น 30-60 นาที จำนวน 42 คน (ร้อยละ 33.33) รองลงมาใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง จำนวน 35 คน (ร้อยละ 27.78) และน้อยกว่า 30 นาทีน้อยที่สุด จำนวน 23 คน (ร้อยละ 18.25)

2.3 การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุดกลางบอกรับ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์จากฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 76 (ร้อยละ 60.32) รองลงมา คือ ฐานข้อมูล Emerald Management (EM240) จำนวน 49 คน (ร้อยละ 38.89) และฐานข้อมูล Business Source Complete (BSC) ฐานข้อมูล NewsCenter ฐานข้อมูล Political Science Complete (PSC) จำนวน 39 คน (ร้อยละ 30.95) ตามลำดับ ส่วนฐานข้อมูลที่มีการใช้น้อยที่สุด คือ กฎหมาย 3 มิติ (3 D Law database) จำนวน 19 คน (ร้อยละ 15.08)

2.4 การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) บอกรับ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์จากฐานข้อมูล SpringerLink - Journal จำนวน 110 คน (ร้อยละ 87.30) รองลงมา คือ ฐานข้อมูล Web of Science จำนวน 100 คน (ร้อยละ 79.37) และรองลงมา คือ ฐานข้อมูล ScienceDirect จำนวน 91 คน (ร้อยละ 72.22) ส่วนฐานข้อมูลที่มีการใช้น้อยที่สุด คือ ฐานข้อมูล American Chemical

Society Journal (ACS) และฐานข้อมูล Academic Search Ultimate จำนวน 34 คน (ร้อยละ 26.83)

3. ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างซึ่งอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านฐานข้อมูล ($\bar{X}=3.56$) ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านผู้ให้บริการ ($\bar{X}=2.98$) และด้านระบบเครือข่าย ($\bar{X}=2.84$) ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=2.75$) เมื่อพิจารณารายข้อของปัญหาแต่ละด้าน พบว่า

3.1 ด้านผู้ใช้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.75$) ข้อที่มีปัญหาระดับปานกลางมี 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีให้บริการฐานข้อมูลอะไรบ้าง ($\bar{X}=3.33$) รองลงมา คือ ไม่ทราบ URL ของแต่ละฐานข้อมูล ($\bar{X}=3.24$) และไม่สามารถค้นหาข้อมูลความรู้ได้ตรงตามความต้องการ ($\bar{X}=2.88$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาระดับน้อยมี 3 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีปัญหาในการใช้คำเชื่อม (And Or Not) ในการสืบค้น ($\bar{X}=2.30$)

3.2 ด้านผู้ให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.98$) ข้อที่มีปัญหาระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามได้เป็นอย่างดี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.55$) ส่วนข้อที่มีปัญหาระดับปานกลางมี 4 ข้อ คือ ให้บริการเป็นระบบและมีขั้นตอนที่เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$) ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ตรงตามความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) และไม่มีกิจกรรมแนะนำฐานข้อมูลออนไลน์ (Road Show) ตามคณะต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาระดับน้อยมี 3 ข้อ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แนะนำการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่ชัดเจน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.24$)

3.3 ด้านฐานข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมากมี 4 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่มีเอกสารฉบับเต็ม (Full text) หรือมีน้อยเกินไป ($\bar{X}=3.82$) รองลงมา คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการไม่ครอบคลุมสาขาวิชาที่ต้องการ ($\bar{X}=3.76$) และจำนวนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการมีน้อยเกินไป ($\bar{X}=3.75$) ไม่สามารถดาวน์โหลดเอกสารฉบับเต็ม (Full text) ได้ เพราะไม่ทราบ Username และ Password ($\bar{X}=3.52$) ตามลำดับ

ส่วนข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าต่ำสุด คือ มีความซับซ้อนในการเข้าถึงแต่ละสาขา แต่ละหัวเรื่องของข้อมูล ($\bar{X}=3.16$)

3.4 ด้านระบบเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.23$) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สัญญาณไร้สายไม่ทั่วถึง ($\bar{X}=3.82$) รองลงมา คือ ปัญหาการเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ส่วนตัวกับมหาวิทยาลัย (บริการ Proxy Server) ($\bar{X}=3.06$) และระบบเครือข่ายขัดข้องบ่อย ($\bar{X}=2.96$) ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อมูล/เนื้อหาของฐานข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ ($\bar{X}=2.18$)

4. ความต้องการมีส่วนร่วมของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อาจารย์ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์อยู่ในระดับมากในด้านการส่งเสริมการบริการ ($\bar{X}=3.58$) และอยู่ในระดับปานกลางในด้านการกระบวนกรดำเนินงาน ($\bar{X}=2.84$) เมื่อพิจารณารายข้อของระดับความต้องการมีส่วนร่วมแต่ละด้าน พบว่า

4.1 ด้านกระบวนการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.84$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อาจารย์ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X}=3.02$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการแนะนำฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X}=3.01$) และเข้าฟังการนำเสนอฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อทดลองใช้ ($\bar{X}=2.99$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดหาพัสดุ (ตามนัยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ) ($\bar{X}=2.52$)

4.2 ด้านการส่งเสริมการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์ที่ต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X}=3.79$) รองลงมา คือ มีกิจกรรมแนะนำฐานข้อมูลออนไลน์ (Road show) ตามคณะต่าง ๆ ($\bar{X}=3.63$) และเพิ่มช่องทางในการให้บริการ เช่น Line Facebook เป็นต้น ($\bar{X}=3.59$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความต้องการมีส่วนร่วมระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำแผ่นพับ/ป้ายประชาสัมพันธ์/คู่มือ ($\bar{X}=3.37$)

5. ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่อยู่ในกลุ่มที่สังกัดทางสังคมศาสตร์ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 83.33) กลุ่มทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 16.67)

ส่วนที่ 2 การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ในสำนักหอสมุดกลาง ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความต้องการใช้และเสนอให้พิจารณาฐานข้อมูลทั้งทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งฐานข้อมูลอื่น ๆ เช่น Tunitin EndNote Copyleaks และ JSTOR เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ในสำนักหอสมุดกลาง เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า

1. ด้านผู้ให้บริการ ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะและความรู้ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เช่น ไม่เข้าใจหรือไม่ทราบเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ รองลงมา คือ ฐานข้อมูลที่มีให้บริการไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ มีเนื้อหาซ้ำซ้อน ไม่ทันสมัย และไม่มีเวลาเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แนะนำว่าการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ควรมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือผู้ชำนาญการ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่าง ๆ รวมทั้งควรมีแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อประกอบการพิจารณาฐานข้อมูลออนไลน์แต่ละปีงบประมาณ

2. ด้านผู้ให้บริการ ส่วนใหญ่แสดงความเห็นว่า สำนักหอสมุดกลางยังขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งสารสนเทศ ผลงานวิชาการ งานวิจัย โดยต้องการให้รวบรวมงานวิจัยเฉพาะทาง เพื่อให้ นักวิจัยสามารถเข้าถึงง่าย มีการจัดระบบและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ให้บริการ

3. ด้านฐานข้อมูลออนไลน์ ต้องการให้แนะนำฐานข้อมูลใหม่ ๆ หรือแจ้งฐานข้อมูลออนไลน์ให้ทราบในแต่ละปีงบประมาณให้กลุ่มอาจารย์ได้ทราบข้อมูลของฐานข้อมูลออนไลน์ที่นำมาพิจารณา เพื่อช่วยให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในการพิจารณาปิดได้ ทั้งนี้ยังต้องการให้สำนักหอสมุดกลางพิจารณาฐานข้อมูลที่จะช่วยตรวจสอบความซ้ำซ้อนของงานวิจัย เพื่อช่วยตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ

4. ด้านระบบเครือข่าย ส่วนใหญ่มีปัญหาในการเชื่อมต่อเครือข่ายภายนอกกับเครือข่ายมหาวิทยาลัย เนื่องจากต้องเชื่อมต่อผ่าน Proxy Server รวมทั้งระบบเครือข่ายมีความขัดข้องบ่อย ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำ

จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นด้วยตนเองภายในสำนักหอสมุดกลางไม่เพียงพอกับความต้องการ

ส่วนที่ 4 ความต้องการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านกระบวนการดำเนินงาน ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า ควรมีการสำรวจการประเมินการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์และเสนอแนะฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ ในปีงบประมาณ โดยมีการเข้าฟังการนำเสนอฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อทดลองใช้ และควรชี้แจงเงินงบประมาณในการดำเนินการจัดหาพัสดุของฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อให้ตระหนักถึงการเข้าใช้และเพื่อวิเคราะห์ถึงความคุ้มค่าของฐานข้อมูลออนไลน์ ตลอดจนการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ประกอบการพิจารณาบอกรับในแต่ละปีงบประมาณ

2. ด้านการส่งเสริมการบริการ ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะว่า ควรมีการจัดแผนการอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อให้ทราบกำหนดการอบรมต่าง ๆ ล่วงหน้า และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์การให้บริการผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย เช่น Line Facebook เป็นต้น เพื่อการติดต่อสอบถาม หรือจัดทำ FAQ (Frequently Asked Questions) เพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการมีข้อมูลพื้นฐานของฐานข้อมูลออนไลน์และประหยัดเวลาสำหรับการตอบคำถามเบื้องต้นหรือคำถามที่ถูกลืมบ่อย ๆ

บทสรุป

1. การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลออนไลน์จากเว็บไซต์มากที่สุด ส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยมากที่สุดในฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุดกลางบอกรับ และใช้ฐานข้อมูล SpringerLink - Journal มากที่สุดในฐานข้อมูลที่กระทรวงการอุดมศึกษาฯ บอกรับ โดยใช้เวลาในการสืบค้นแต่ละครั้ง 30-60 นาที ซึ่งต้องการใช้และเสนอให้สำนักหอสมุดกลางพิจารณาฐานข้อมูลออนไลน์ทั้งด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มากขึ้น

2. ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านฐานข้อมูลมีปัญหาในระดับมากโดยฐานข้อมูลออนไลน์ไม่มีเอกสารฉบับเต็ม (Full text) หรือมีน้อยเกินไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านผู้ให้บริการ ด้านผู้ให้บริการและด้านระบบเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องไม่

ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลออนไลน์อะไรบ้าง ขาดการประชาสัมพันธ์ ขาดทักษะและความรู้ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ สัญญาณไร้สายไม่ทั่วถึง และการเชื่อมต่อเครือข่ายกับภายนอกมหาวิทยาลัย ตามลำดับ

3. ความต้องการมีส่วนร่วมของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความต้องการด้านการส่งเสริมการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งการอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ควรจัดแผนการอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อให้ทราบกำหนดการอบรมต่าง ๆ ล่วงหน้า ส่วนด้านกระบวนการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ต้องการมีส่วนร่วมในการประเมินการใช้ฐานข้อมูล ควรมีการประเมินการใช้ฐานข้อมูลและเสนอแนะฐานข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ ในปริมาณที่เหมาะสมถึงการเข้าใช้และวิเคราะห์ถึงความคุ้มค่าของฐานข้อมูลออนไลน์

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ห้องสมุดของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่สังกัดกลุ่มทางสังคมศาสตร์ คือ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะพัฒนาศาสตร์มนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะสื่อสารมวลชน ซึ่งแตกต่างจากผลงานวิจัยของ Rogers (2001, p. 27) ผู้ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่สังกัดกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีเนื้อหาครอบคลุมทางด้านสังคมศาสตร์ จึงทำให้มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หาปียะ ดาตุ (2558, น. 285) คณาจารย์ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ThaiLis ทุกวันมากที่สุด

2. การศึกษาปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงในสำนักหอสมุดกลาง พบว่า ด้านที่มีปัญหาระดับสูงสุด คือ ด้านฐานข้อมูล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่มีเอกสารฉบับเต็ม (Full text) หรือมีน้อยเกินไป ทั้งนี้เนื่องจากผู้ใช้บริการยังไม่เข้าใจหรือรู้ถึงวิธีการใช้งานฐานข้อมูล ที่มีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ทันสมัยและต่อเนื่อง ตามระยะเวลาที่ผู้ผลิตฐานข้อมูลกำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิรดา ระวีศรี (2558, น. 88; ลำพิ่ง บัวจันอัฐ, 2561, น. 47) ห้องสมุดขาดการประชาสัมพันธ์การใช้

ฐานข้อมูลออนไลน์ ทำให้ผู้ใช้ไม่ทราบข้อมูลที่มีอยู่ในฐานข้อมูลออนไลน์ และควรเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ให้หลากหลาย

3. การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงในสำนักหอสมุดกลาง พบว่า อาจารย์ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์อยู่ในระดับมาก ในด้านการส่งเสริมบริการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการประเมินการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดยังไม่มียุทธศาสตร์ในการบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ ทำให้การสนับสนุนในการดำเนินงานไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลวดี ทัพพะ (2555, น. 136) การเลือกทรัพยากรสารสนเทศโดยไม่เห็นเนื้อหา ทำให้เลือกยากหรือเกิดข้อผิดพลาดได้

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากคณะผู้บริหารในมหาวิทยาลัยรามคำแหง สรุปประเด็นผลการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

ด้านการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ในสำนักหอสมุดกลาง พบว่า ต้องการให้พิจารณาบอกรับฐานข้อมูลการตรวจสอบการคัดลอกผลงานการเขียนทางวิชาการ เช่น ฐานข้อมูล Turnitin โปรแกรม EndNote ฐานข้อมูล Copyleaks เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บงกช จันทรัตน์ (2553, น. 92; รสสุคนธ์ ไตรรงค์, 2555, น. 60) ฐานข้อมูล ISI Web of Science เป็นฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าและการอ้างอิง สามารถเชื่อมโยงไปยังบทความหรือผลงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการให้ข้อมูลการอ้างอิงผลงานทางวิชาการว่ามีบทความ เอกสารสิทธิบัตรที่มีผู้จัดทำไว้แล้วไปใช้ในการอ้างอิง ทั้งนี้เนื่องจากการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สถาบันวิจัยและพัฒนา จึงทำให้นักหอสมุดกลางไม่สามารถดำเนินการในการพิจารณาได้

ด้านปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ในสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ต้องการให้แนะนำฐานข้อมูลใหม่ ๆ ให้กลุ่มอาจารย์ได้ทราบข้อมูลของฐานข้อมูลออนไลน์ที่น่าเข้ามาพิจารณา ทั้งนี้เนื่องจากช่องทางการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ อาจจะไม่ดำเนินการไม่ทั่วถึงคณาจารย์ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำให้ข้อมูลไม่ถึงกลุ่มคณาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัททิรา โทณแก้ว (2557, น. 84) ผู้ใช้ยังไม่รู้จักข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สอดคล้องกับความต้องการ ทำให้ผู้ใช้ไม่ทราบว่ามีการฐานข้อมูลอะไรบ้าง ควรเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ด้านความต้องการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ควรชี้แจงเงินงบประมาณในการดำเนินการจัดหาพัสดุของฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อให้มีการตระหนักถึงการเข้าใช้และเพื่อวิเคราะห์ถึงความคุ้มค่าของฐานข้อมูลออนไลน์นั้น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากความผันผวนของอัตราการแลกเปลี่ยนที่เพิ่มมากขึ้นในแต่ละปีของงบประมาณที่สูงขึ้น ทำให้การสนับสนุนงบประมาณเท่าเดิม ทำให้ไม่สามารถจัดหาฐานข้อมูลให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่ผู้ใช้อยู่ต้องการได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิรา ระวีศรี (2558, น. 92) เนื่องจากฐานข้อมูลที่ราคาสูง กอปรกับพิจารณาความสอดคล้องกับสาขาที่เปิดการเรียนการสอนจึงบอกรับบางสาขาวิชาเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรสนับสนุนให้บุคลากรของสำนักหอสมุดกลางเข้าร่วมการประชุม การสัมมนา หรือการอบรมของสถาบันภายนอก เพื่อเพิ่มความรู้และความเข้าใจในการวิเคราะห์และประเมินการให้บริการของฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การประชาสัมพันธ์ และการเข้าถึงฐานข้อมูล ให้บุคลากรมีทักษะและความเข้าใจ สามารถแนะนำให้กับผู้ใช้บริการได้ในทุกพื้นที่บริการ
2. ควรมีการตรวจสอบสมรรถนะของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ และตรวจสอบระบบเครือข่ายการเข้าใช้ เช่น URL VPN เป็นต้น เพื่อการส่งข้อมูลและการประมวลผลได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ควรกำหนดนโยบายในการจัดซื้อฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ในแต่ละปีงบประมาณ และเพื่อให้ผู้ใช้ทราบในกระบวนการคัดเลือกแต่ละประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเรื่องการประเมินความคุ้มค่าในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บรรณานุกรม

- กุลวดี ทัพพะ. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศแบบมีส่วนร่วมของผู้ใช้บริการ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค. (2560). 3 ทศวรรษ PULINET สานพลังที่ยั่งยืน. เชียงใหม่: ผู้แต่ง.
- บงกช จันทรรัตน์. (2553). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในโครงการ ThaiLIS ของบุคลากรห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สำนักงานสาขาวิทยเฉลิมพระเกียรติต่างประเทศ. (2565). เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง. สืบค้น 28 พฤศจิกายน 2565, จาก <http://www.oasc.ru.ac.th/>
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สำนักหอสมุดกลาง. (2564). รายงานประจำปี พ.ศ. 2563. สืบค้น 30 กันยายน 2565, จาก <https://www.lib.ru.ac.th/about/strategy.php>
- รสสุคนธ์ ไตรรงค์. (2555). การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- รสสุคนธ์ อุดมศรี, ชุมภู เมืองคลี, ศิริรัตน์ น้ำจันทร์, และชไมพร ตะเภาทอง. (2559). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วารสารสารสนเทศ, 15(2), 82-91.
- รุจิรดา ระวีศรี. (2558). การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่บอกรับโดยศูนย์บรรณสารและสื่อสารการศึกษาของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลำพึง บัวจันธุ์. (2561). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์และบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

- สุภัททิรา โทณแก้ว. (2557). การใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- หาปีปะ ดาตุ. (2558). การใช้ ปัญหา และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Roger, S. A. (2001). Electronic journals usage at Ohio State University. *College and Research Library*, 62(1), 25-34.